

Nr 325.

Av herr **Ahl**, om förbättring av pensionen åt förre förmannen vid statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö G. Läth.

Förre förmannen vid statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö, Gustav Läth, anställdes den 1 oktober 1887 vid dåvarande Kungl. Livregementet till fots och erhöll efter slutad militärtjänst den 25 maj år 1891 anställning vid statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö. Vid uppnådda 65 års ålder avgick Läth den 18 juni 1934 från sistnämnda anställning med förmans pension.

Läth, som är född den 18 juni 1869, har sålunda varit anställd i statens tjänst i sammanlagt nära 47 år, därav 43 år vid Svartsjö.

Han befordrades till ordinarie konstapel den 30 september 1898, och till förman den 1 januari 1921. Dessutom har Läth haft följande befälsförordnande:

Överkonstapel	$30/7$	1911—	$13/8$	1911
„	$15/7$	1912—	$20/7$	1912
Uppsyningsman	$30/7$	1913—	$13/8$	1913
„	$30/6$	1914—	$14/7$	1914
„	$14/8$	1916—	$28/8$	1916
Överkonstapel	$10/6$	1919—	$30/6$	1919
Uppsyningsman	$30/7$	1919—	$13/8$	1919
Överkonstapel	$1/4$	1920—	$15/4$	1920
Uppsyningsman	$31/5$	1921—	$14/6$	1921
Förste förman	$1/2$	1928—	$15/3$	1934

Som framgår av ovanstående förteckning har Läth i mera än 6 år i följd haft förordnande som förste förman.

1907 erhöll Läth s. k. utmärkelsetecken och den 4 november 1921 jämväl medalj i silver av åttonde storleken för nit och redlighet i rikets tjänst. Framlidne direktörerna vid tvångsarbetsanstalten å Svartsjö, Wollin och Reuter-crona, hava därjämte på olika sätt betygat sitt erkännande åt Lätths långa och fullkomligt klanderfria tjänst.

Som det ur denna speciellt jordbruksbetonade anstalts synpunkt viktigaste förordnande Läth innehaft synes dock hans ställning som jordbruksassistentens närmaste man kunna betecknas. Läth har nämligen under tiden 1909—1928 ombesörjt och övat tillsyn över all slakt, samt saltning och förvaring av kött och fläsk; en uppgift som särskilt under livsmedelsbristens tid krävde en kunnig och pålitlig person, i all synnerhet som Svartsjöanstalten då praktiskt taget försåg hela rikets fångvård med dessa livsmedel. Läth hade även tillsyn över

samt handhade utlämningen från spannmåls- och mjölförråden. Vidare ombesörjde han kastring av grisar, samt utförde sjukvård bland anstaltens djur i de fall där icke veterinär oundgängligen erfordrades. Jordbruksassistenten har också i ett den 5/7 1930 utfärdat intyg uttalat sig synnerligen erkännamt för denna Läths tjänstgöring. Det synes också, som om kunnighet i lanthushåll och djurvård vid en statsanstalt vilken i likhet med Svartsjö har 50 à 60 hästar, 2 à 300 svin och över 200 kor, kan betecknas som en viktigare egenskap än vanlig enkel fångvårdsmanarutin.

Här omnämnda förordnanden kunde emellertid icke i och för sig medföra skälig befordran, emedan ingen befälsbeställning därför fanns inrättad vid anstalten, men genom denna sin specialtjänst i nära 20 år på ett område där befordringsmöjligheter formellt saknades, men där han ansågs outhärlig, blev Läth i befordringsavseende förbipasserad av sina kollegor. Under hand utlovades kompensation mot slutet av tjänstgöringstiden, men på grund av chefsbyten och driftsomläggningar m. m., samt även på grund av anstaltens överförande från justitiestaten till socialstaten kunde detta icke ske i berättigad utsträckning. Läth erhöll därför icke högre befordran än till förman, med förmans pension, ehuru tjänsten förste förman, med en sådan pension, hade varit det rätta.

Med åberopande av det ovan anförda och med särskild hänvisning till Läths 6 år långa förordnande som förste förman får jag härmed vördsamt hemställa,

att riksdagen ville besluta, att den till förre förmannen vid statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö, Gustav Läth, utgående pensionen å kronor 1,716:— per år måtte från och med den 1 januari 1935 höjas med 204:— kronor per år, eller till det för förste förman bestämda pensionsbeloppet kronor 1,920:—.

Stockholm den 23 januari 1935.

Einar Ahl.

Ärendet tillhörande handlingar tillställas på begäran vederbörande utskott.
